

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Literatura powszechna wieku XIX		9.2.0379	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Historii Literatury Polskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	dziennikarstwo i wiedza o mediach, edytorska, nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Janusz Mosakowski; dr hab. Magdalena Kreft-Świetlik; prof. dr hab. Edward Jakiel; dr hab. Zbigniew Kaźmierczyk, profesor uczelni; dr hab. Elżbieta Mikiciuk, profesor uczelni; dr Agnieszka Friedrich; dr hab. Barbara Zwolińska, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. audytoryjne		Semestr 3:	
Sposób realizacji zajęć		15 godzin - udział w ćwiczeniach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		10 godzin - samodzielne studiowanie literatury i przygotowanie do zajęć oraz zaliczenia wraz z zaliczeniem.	
Liczba godzin		Razem: 25 godzin = 1 ECTS.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.		Semestr 4:	
		15 godzin - udział w ćwiczeniach;	
		35 godzin - samodzielne studiowanie literatury i przygotowanie do zajęć oraz zaliczenia wraz z zaliczeniem.	
		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Praca w grupach		Formy zaliczenia	
- Rozwiązywanie zadań		- zaliczenie ustne	
		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie z oceną w sem. 3. i 4. na podstawie:	
		• aktywnego udziału w ćwiczeniach, systematyczności w zapoznawaniu się z problematyką ćwiczeń, wykazywanej w formie ustnej i/lub pisemnej znajomości zagadnień wymaganych przez prowadzącego ćwiczenia (50%),	
		• zaliczenia ustnego weryfikującego znajomość lektur z literatury wymaganej do zaliczenia zajęć i wybranych dwóch pozycji przedmiotowych z listy lektur uzupełniających (50%).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	aktywny udział w zajęciach	przedstawienie w formie ustnej lub pisemnej wybranych zagadnień proponowanych przez prowadzącego	zaliczenie ustne
Wiedza			
K_W01	+	+	+
K_W02	+	+	+
Umiejętności			
K_U01	+	+	+
K_U03	+	+	+
K_U06	+	+	+
Kompetencje społeczne			
K_K01	+	+	+
K_K06	+		

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Do realizowania treści przedmiotu niezbędne jest wcześniejsze zaliczenie przedmiotu: literatura powszechna do XVIII wieku; w wyjątkowych wypadkach prowadzący zajęcia może odstąpić od tej reguły.

B. Wymagania wstępne

W celu właściwej realizacji treści przedmiotu student powinien posiadać odpowiedni zakres wiadomości na temat najważniejszych dzieł literatury powszechnej od antyku po koniec XVIII wieku, procesów historycznoliterackich, jakie miały miejsce w tym okresie, a także rozwoju form i gatunków literackich; na podstawie tej wiedzy student powinien posiadać umiejętność syntetycznego i analitycznego ujmowania zjawisk historycznoliterackich. W przypadku studentów z zagranicy konieczna jest znajomość języka polskiego w stopniu umożliwiającym zrozumienie treści prezentowanych podczas zajęć i aktywny w nich udział.

Cele kształcenia

Celem głównym przedmiotu jest zapoznanie studentów z najwybitniejszymi dziełami literatury powszechnej XIX wieku i jej autorami oraz zdobycie i doskonalenie przez uczestników zajęć umiejętności analizy i interpretacji owych dzieł.

Treści programowe

Problematyka ćwiczeń w sem. 3. i 4.

Zaznajomienie studentów z problematyką utworów stanowiących kanon literatury powszechnej w XIX wieku, poprzez wskazanie i uzmysłowienie odpowiednich kontekstów estetycznych, literackich, społecznych i historycznych poszczególnych literatur narodowych. Praca z wybranymi tekstami eksponuje specyfikę kulturową poszczególnych literatur narodowych a także zachodzące pomiędzy nimi wzajemne wpływy w sferze procesów historycznoliterackich. Teksty lekturowe omawiane w trakcie zajęć są reprezentatywne dla światowych prądów i stylów literackich, istniejących w ramach epok literackich wieku XIX.

Treści merytoryczne obejmują problematykę rozwoju, periodyzacji i kształtu romantyzmu, realizmu, pozytywizmu, naturalizmu i modernizmu w poszczególnych literaturach narodowych. Ich zadaniem jest uwypuklenie wspólnych i odmiennych zjawisk zachodzących w literaturze powszechnej XIX, które są istotne dla procesów rozwoju i przemian gatunkowych w ramach poszczególnych rodzajów literackich. Najbardziej reprezentatywne pod tym względem utwory literackie omawiane są w szerszym kontekście tendencji rozwojowych kultury europejskiej oraz ich związków z kulturą i literaturą polską.

Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący zajęcia ustala precyzyjny zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu uwzględniając cele przedmiotu oraz specyfikę konkretnej grupy studentów.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- H. Balzac, Stracone złudzenia. Wielki człowiek z prowincji w Paryżu, przeł. i wstępem opatrzył T. Żeleński (Boy), War-szawa 1950;
- Ch. Baudelaire, Kwiaty zła. Wybór, oprac. i wstępem opatrzył M. Jastrun, Warszawa 1958;
- G. Byron, Kain, przeł. J. Paszkowski, w: Byron, Wybór dzieł, t. 2: Dramaty, PIW 1988;
- G. Byron, Wiersze i poematy, wybrał i oprac. J. Żuławski, Warszawa 1961 (Giaur; Korsarz);
- F.-R. Chateaubriand, Rene, przeł. T. Żeleński (Boy), oprac. A. Tatarkiewiczowa, Wrocław 1964 (BN II, 148);
- Czarny pająk. Opowieści niesamowite z literatury niemieckojęzycznej, wybrał, wstępem i notami o autorach opatrzył G. Koziół, Wrocław 1988;
- J. Conrad, Lord Jim, przeł. A. Zagórska, Warszawa 1961;
- A. Czechow, Wybór dramatów, przeł. N. Gałczyńska [i in.], oprac. R. Śliwowski, Wrocław 1979 (BN II, 198);
- F. Dostojewski, Dzieła wybrane, wyd. 2, t. 1-6, Warszawa 1987 (1 z powieści do wyboru: Zbrodnia i kara; Idiota; Bra-cia Karamazow);

- G. Flaubert, *Pani Bovary*, przeł. A. Micińska, przedm. poprzedził J. Parandowski, Warszawa 1992;
- N. Gogol, *Martwe dusze*. Poemat, t.1, przeł W. Broniewski, wstępem i objaśnieniami opatrzył A. Walicki, Wrocław 1956 (BN II, 101);
- J.W. Goethe, *Faust*, przeł. F. Konopka, cz. 1-2, Warszawa 1962;
- H. Ibsen, *Wybór dramatów*, przeł. J. Frühling, J. Giebułtowicz, oprac. O. Dobijanka-Witczakowa, cz. 1-2, Wrocław 1984 (BN II,210) (*Dzika kaczka*; *Dom lalki* lub *Nora*);
- M. Maeterlinck, *Trzy dramaty*. Ślepy. Wnętrze. Pelleas i Melisandra, oprac. F. Płazek, Kraków 1951;
- Niemiecka nowela romantyczna, wybór, wstęp i komentarz G. Kozierek, Wrocław 1975 (BN II, 181);
- Novalis (Friedrich von Hardenberg), Henryk von Ofterdingen, przełożyli i opracowali E. Szymani i W. Kunicki, Wrocław 2003 (BN II, 247);
- Poeci języka angielskiego, wybór i oprac. H. Krzeczkowski, J. S. Sito, J. Żuławski, t. 1-3, Warszawa 1969-1974 (W. Blake, W. Wordsworth, W. Scott, S. T. Coleridge, P. B. Shelley, J. Keats);
- R. M. Rilke, *Poezje*, wybrał, przełożył i posłowiem opatrzył M. Jastrun, Kraków 1987;
- F. Schiller, *Zbójcy*. Dramat w 5 aktach, przeł. F. Konopka, wstępem i objaśnieniami opatrzyła O. Dobijanka-Witczakowa, wyd. 2 zm., Wrocław 1964 (BN II, 30);
- Stendhal, *Czerwone i czarne*, przeł. i wstępem opatrzył T. Żeleński (Boy), Warszawa 1957;
- Strindberg, *Wybór dramatów*, wybór, przekł. I przypisy Z. Łanowski, wstęp L. Sokół, Wrocław 1977 (*Panna Julia*, *Gra snów*);
- Symboliści francuscy. (Od Baudelaire'a do Valéry'ego). Wybór, wstęp i noty biograficzne M. Jastrun, Wrocław 1965 (BN II, 146);
- Symboliści i akmeiści rosyjscy, wybór, oprac. i wstęp W. Dąbrowski, A. Mandalian, W. Woroszyński, Warszawa 1971;
- L. Tołstoj, *Anna Karenina*, przeł. K. Hłakowiczówna, wyd. 2, t. 1-4, Warszawa 1952-1953;
- L. Tołstoj: *Śmierć Iwana Iljicza*, w: tegoż, *Opowiadania i nowele*, przeł. J. Dmochowska, oprac. R. Łużny, Wrocław 1985 (BN II, 217);
- W. Whitman, *Żdźbła trawy*. Poezje wybrane. Słowo wstępne, wybór i oprac. J. Żuławski, Warszawa 1966;
- O. Wilde, *Portret Doriana Graya*, przeł. M. Feldmanowa, Warszawa 1957;
- E. Zola, *Germinal*, przeł. K. Dolatowska, wstęp i oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1978 (BN II, 189).

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- M. Bachtin, *Problemy poetyki Dostojewskiego*, przeł. N. Modzelewska, Warszawa 1970;
- Auerbach, *Mimesis*. Rzeczywistość przedstawiona w literaturze Zachodu, t. 2, Warszawa 1968;
- Conrad w oczach krytyki światowej, wybór szkiców Z. Najder, Warszawa 1974;
- Czechow w oczach krytyki światowej, wyboru dokonał R. Śliwowski, Warszawa 1971; 5. Dzieje literatur europejskich, t. 1-3, pod red. Władysława Floryana, Warszawa 1977-1991;
- H. Friedrich, *Struktura nowoczesnej liryki*. Od połowy XIX do połowy XX wieku, opr. E. Feliksiak, Warszawa 1978;
- M. Janion, M. Żmigrodzka, *Romantyzm i egzystencja*. Fragmentu niedokończonego dzieła. Gdańsk 2004;
- M. Janion, *Żyjąc tracimy życie*. Niepokojące tematy egzystencji, Warszawa 2003;
- M. Kurecka, *Czarodziej*. Rzecz o Tomaszu Mannie, Kraków 1993;
- J. Moréas, *Symbolizm w: A. Z. Makowiecki, Młoda Polska*, Warszawa 1987;
- V. Nabokov: „Pani Bovary”, w: tegoż, *Wykłady o literaturze*, Warszawa 2001;
- V. Nabokov: „Anna Karenina”, w: tegoż, *Wykłady o literaturze rosyjskiej*, Warszawa 2002;
- Od realizmu do preekspresjonizmu, pod red. G. Matuszek, Kraków 2001,
- M. Podraza-Kwiatkowska, *Symbolizm w: Słownik Literatury polskiej XX wieku*, pod. red. A. Brodzkiej, M. Puchalskiej i in., Wrocław 1992;
- Z. Przesmycki-Miriam, *Maurycy Maeterlinck*. Stanowisko jego w literaturze belgijskiej i powszechnej w: tegoż, *Wybór pism krytycznych*, t. I, Kraków 1967;
- Reizow, *Flaubert*, Warszawa 1961;
- M. A. Ruff., *Baudelaire*, Warszawa 1967;
- J. Smaga, *Wstęp do: F. Dostojewski, Zbrodnia i kara*, Wrocław 1987;
- Semczuk, *Lew Tołstoj*, Warszawa 1967;
- H. Suwała, *Emil Zola*, Warszawa 1968;
- W. Szturc, „Faust” Goethego. Ku antropologii romantycznej, Kraków 1995;
- R. Śliwowski, *Antoni Czechow*, Warszawa 1986; 23. A. Thibaudet, „Pani Bovary”, w: *Sztuka interpretacji*, t. I, oprac. H. Markiewicz, Warszawa 1971;
- P. Van Tieghem, *Główne doktryny literackie we Francji*, Warszawa 1971;
- Tołstoj w oczach krytyki światowej, wyboru dokonał P. Hertz;
- Zola, *Powieść eksperymentalna w: J. Kulczycka-Saloni, Pozytywizm*, Warszawa 1971;
- W. F., *Asmus, Lew Tołstoj*, Warszawa 1964;
- J. Barnes, *Papuga Flauberta*, Warszawa 1992;
- I. Berlin, *Korzenie romantyzmu*, red. H. Hardy, przeł. A. Bartkiewicz, Poznań 2004;
- G. Blin, *Stendhal i problemy powieści*, przeł. Z. Jaremko-Pytowska, Warszawa 1972;
- J. Cassou, P. Brunel, F. Claudon i in., *Encyklopedia symbolizmu*, Warszawa 1992;
- M. Cieśla-Korytowska, *Romantyczna poezja mistyczna*, Kraków 1989;
- I. Dobrzycka, *Kształtowanie się twórczości Byrona*, Wrocław 1963;
- R. Dyboski, *Sto lat literatury angielskiej*, Warszawa 1957; 34. R. Dyboski, *Wielcy pisarze amerykańscy*, Warszawa 1958;
- L. Eustachiewicz, *Dramat europejski w latach 1887 – 1918*, Warszawa 1993;
- M. Głowiński, *Powieść i autorytety*, w: *Porządek, chaos, znaczenie: szkice o powieści współczesnej*, Warszawa 1968;

- N. Honsza, Nad twórczością Tomasza Manna, Katowice 1972;
  - M. Janion, Pełnia Fausta czyli tragedia antropologiczna, w: teje Prace wybrane, pod red. M. Czerwińskiej, t. 2: Tra-gizm, historia prywatność, Kraków 2000;
  - M. Janion, Prometeusz, Kain, Lucyfer, w: tajze, Gorączka romantyczna, Gdańsk 1975;
  - M. Jaroszewski, Życie i twórczość E.T.A. Hoffmanna;
  - J. Kulczycka-Saloni, Emil Zola: kim być chciał – był?, „Miesięcznik Literacki 1967 nr 12;
  - J. Lasecka, Ocalenie i negacja: epika poetycka Waltera Scotta i George'a Gordona Byrona, „Prace Polonistyczne” XXXIX (1983);
  - G. Lanson, P. Tuffrau, Historia literatury francuskiej, wyd. 3, Warszawa 1971;
  - Literatura rosyjska w zarysie, pod red. Z. Barańskiego i A. Semczuka, Warszawa 1976;
  - Z. Łempicki, Romantyzm; Świat książek i świat rzeczywisty. Przyczynek do ujęcia istoty romantyzmu, w: tegoż, Wybór pism, oprac. H. Markiewicz, t.1: Renesans, Oświecenie, Romantyzm i inne studia z historii kultury, przedmową poprzedził B. Suchodolski, Warszawa 1966;
  - S. Mackiewicz, Dostojewski, Warszawa 1957;
  - H. Markiewicz, Teorie powieści za granicą, Warszawa 1992;
  - M. P. Markowski., Nietzsche. Filozofia interpretacji, wyd. 2, Kraków 2001;
  - P. Mroczkowski, Zarys historii literatury angielskiej, t. II (Od preromantyzmu do czasów najnowszych), Katowice 1978;
  - Nuda w kulturze, pod red. P. Czaplńskiego i P. Śliwińskiego, Poznań 1999;
  - H. Peyre, Co to jest romantyzm?, Warszawa 1987;
  - H. Peyre, Co to jest symbolizm?, Warszawa 1990;
  - M. Piwińska, Zie wychowanie. Fragmenty biografii romantycznej, Warszawa 1974;
  - A. Pomorski, Ten bardzo poważny żart, w: J. W. Goethe, Faust. Tragedia, z niemieckiego przełożył i postłowiem opatrzył A. Pomorski, wyd. II przejrzone i poprawione, Warszawa 2005;
  - M. Praz, Zmysły, śmierć i diabeł w literaturze romantycznej, przeł. K. Żaboklicki, wstęp M. Brahmer, Warszawa 1974;
  - J. Prokopiuk, Novalis, czyli ziarno przyszłości, w: Novalis, Uczniowie z Sais. Proza filozoficzna-studia-fragmenty, Warszawa 1984;
  - A. Rogalski, Pod północnym niebem. Sylwetki pisarzy skandynawskich, Poznań 1969;
  - A. Rogalski, Trzy portrety niemieckie, Poznań 1980;
  - G. Sampson, Historia literatury angielskiej w zarysie, Warszawa 1968,
  - M. Sérullaz, G. Pillement i in., Encyklopedia impresjonizmu, Warszawa 1991;
  - Studia romantyczne, „Pamiętnik Literacki” 1978 z. 1 i z. 3;
  - A. Sygietyński, Współczesna powieść we Francji. Gustaw Flaubert w: J. Kulczycka-Saloni, Programy i dyskusje literackie okresu pozytywizmu, Wrocław 1985;
  - H. Taine, Historia literatury angielskiej, Warszawa 1900;
  - A. Thibaudet, Historia literatury francuskiej. Od Rewolucji Francuskiej do lat trzydziestych XX wieku, Warszawa 1997;
  - P. Szondi, Teoria nowoczesnego dramatu, Warszawa 1976;
  - T. Walas, Dekadentyzm wśród prądów epoki (1. Treść i zakres pojęcia; 4. Światopogląd dekadentki) w: teje, Ku otchłani, Kraków 1986;
  - M. Wydmuch, Tomasz Mann, Warszawa 1979;
  - M. Żurowski, „Pani Bovary” i rozwój powieści nowoczesnej, „Przegląd Humanistyczny” 1958 nr 4.
- B. Literatura uzupełniająca
- J. Austen, Duma i uprzedzenie, przeł. A. Przedpeńska-Trzeciakowa, Warszawa 2006 lub teje, Mansfield Park, przeł. A. Przedpeńska-Trzeciakowa, Warszawa 2004;
  - E. Brontë, Wichrowe Wzgórze, przeł. J. Sujkowska, oprac. B. Bałutowa, Wrocław 1990 (BN II, 228);
  - J. Conrad, Jądro ciemności, przeł. M. Feldmanowa [w:] Wybór opowiadań, opr. Z. Najder, Wrocław 1972 (BN II, 171);
  - Ch. Dickens, Oliwier Twist, przeł. A. Gliniczanka, Warszawa 1953 lub teje, Klub Pickwicka, przekł. W. Górskiego przejr. i opatrzony przedm. przez S. Helszyńskiego, wyd. nowe, t. 1-4, Warszawa 1947;
  - K. Hamsun, Głód, przeł. F. Miranandola, wyd. 2, Warszawa 1966;
  - T. A. Hoffmann, Diable eliksiry, tłum. L. Eminowicz, 2005;
  - V. Hugo, Nędznicy, przeł. K. Byczewska, postł. Z. Bieńkowski, t. 1-4, Warszawa 1962 lub teje, Katedra Marii Panny w Paryżu, przeł. H. Szumańska-Grossowa, wyd. 2, t. 1-2, Warszawa 1955;
  - H. James, W kleszczach lęku, przeł. W. Pospieszala, Poznań 1990;
  - M. Lermontow, Bohater naszych czasów, przeł. W. Rogowicz, wyd. 3, Warszawa 1964 (BN II, 139);
  - Manifesty romantyzmu 1790-1830. Anglia, Niemcy, Francja, wybór tekstów i oprac. A. Kowalczykowa, wyd. 2 roz-szerzone, Warszawa 1979;
  - T. Mann, Wybór nowel i esejów, oprac. N. Honsza, Wrocław 1975 (BN II, 182);
  - G. de Maupassant, Opowiadania, przeł. R. Czekańska-Heymanowa, Warszawa 1952;
  - H. Melville, Moby Dick czyli Biały wieloryb, przeł. B. Zieliński, Warszawa 1961;
  - E. A. Poe, Opowiadania, wyboru dokonał i przedmową poprzedził, W. Kopalński, tł. S. Wyrzykowski, wyd. 2., t. 1-2, Warszawa 1986 (2 opowiadania);
  - A. Puszkina, Eugeniusz Oniegin. Romans Wierszem, przeł. A. Ważyk, wstępem i przypisami opatrzył R. Łużny, wyd. 2 zm., Wrocław 1970 (BN II, 35);
  - W. Scott, Waverley albo lat temu sześćdziesiąt, przeł. T. Świdorska, Warszawa 1961;
  - M. W. Shelley, Frankenstein, przeł. H. Goldmann, wyd. 2, Poznań 1989;
  - Straszna wróżba. Rosyjska nowela fantastyczna pierwszej połowy XIX wieku, wyboru dokonał W. Korwin, Warszawa – Moskwa 1988;
  - Szolem Alejchem, Zaczarowany krawiec i inne humoreski, przeł. L. Górski, Warszawa 1959;

- W. M. Thackeray, Targowisko próżności, przeł. T. J. Dehnel, Warszawa 1960;
- I. Turgieniew, Ojcowie i dzieci, przeł. J. Guze, Warszawa 1972;
- A. de Vigny, Wielkość i niewola wojkowego stanu, przeł. J. Guze, Warszawa 1990;
- H. G. Wells, Wehikuł czasu, przeł. F. Wermiński, przekład zweryfikował i oprac. J. K. Palczewski, Wrocław 1985 (BN II, 216).

Kierunkowe efekty uczenia się K_W01, K_W02 K_U01, K_U03, K_U06 K_K01, K_K06	Wiedza K_W01, K_W02 Student: <ul style="list-style-type: none"> • rozumie mechanizmy kształtowania kultury europejskiej XIX wieku przez literaturę tego stulecia (K_W01, K_W02), • wymienia i charakteryzuje zjawiska, tendencje, nurty, epoki, gatunki i motywy literatury powszechnej XIX wieku (K_W01, K_W02), • objaśnia powiązania dziewiętnastowiecznej literatury powszechnej ze sztuką, filozofią i historią powszechną (K_W01, K_W02), • zna gatunki literackie charakterystyczne dla poszczególnych epok literackich i definiuje ich przemiany na przestrzeni XIX wieku (K_W01, K_W02), • rozumie najważniejsze pojęcia związane z poszczególnymi etapami procesu historycznoliterackiego w wieku XIX (K_W01, K_W02), • wymienia wybitnych twórców poszczególnych literatur narodowych XIX wieku, przedstawi-cieli szkół literackich, nurtów i tendencji stylistycznych (K_W01, K_W02), • nazywa i charakteryzuje najważniejsze dzieła literatury powszechnej XIX wieku (K_W01, K_W02), • identyfikuje relacje występujące pomiędzy poszczególnymi literaturami narodowymi w XIX wieku (K_W01, K_W02), • zna i rozumie metody badawcze z zakresu poetyki historycznej i umie wykorzystać je, zajmując się dziewiętnastowieczną literaturą powszechną(K_W01, K_W02), • umie analizować i interpretować zjawiska literatury powszechnej XIX wieku (K_W01, K_W02).
	Umiejętności K_U01, K_U03, K_U06 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyselekcjonować najważniejsze problemy i zagadnienia poruszane w opracowa-niach literaturoznawczych odnoszących się do literatury powszechnej XIX wieku (K_U01), • samodzielnie organizuje sobie pracę z tekstami uzupełniającymi i zdobywa wiedzę korzystając z sugestii prowadzącego ćwiczenia (K_U01, K_U03), • poprawnie klasyfikuje i charakteryzuje główne epoki, prądy i zjawiska literatury powszechnej XIX wieku (K_U01, K_U03), • w uzasadnieniu swych sądów i interpretacji dotyczących literatury powszechnej XIX wieku posługuje się argumentacją opartą na znajomości podstawowych metod analizy i interpretacji literaturoznawczej (K_U03), • potrafi zidentyfikować wpływ literatury powszechnej na literaturę polską (K_U03), • potrafi analizować i interpretować dzieła literatury powszechnej XIX wieku (K_U03), • uczestniczy w dyskusji dotyczącej literatury powszechnej XIX wieku, wykorzystując wiedzę nabytą w trakcie zajęć oraz pracy indywidualnej (K_U01, K_U03), • analizuje, poddaje krytyce i wypowiada się pisemnie lub ustnie na temat omawianych dzieł literackich i odnoszących się do nich tekstów literaturoznawczych (K_U01, K_U03) • uświadamia sobie zakres własnej wiedzy dotyczącej literatury powszechnej XIX wieku i konsekwencji z tego wynikających (K_U06), • dąży do samodzielnego poszerzania posiadanej przez siebie wiedzy na temat literatury powszechnej XIX wieku i umiejętności jej interpretowania (K_U06).
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K01, K_K06 Student: <ul style="list-style-type: none"> • zajmując się zagadnieniami literatury powszechnej XIX wieku, potrafi pracować samodzielnie oraz w grupie, umie kierować pracą zespołową (K_K01),

- w wyrażaniu opinii na temat literatury powszechnej XIX wieku zachowuje ostrożność oraz krytycyzm wynikające z uświadomienia sobie wieloaspektowości obserwowanych i ocenianych zjawisk, wypowiedzi i faktów (K_K01),
- wykazuje wrażliwość kulturową w stosunku do literatury powszechnej XIX wieku pojmując ją jako ważny element wspólnego dziedzictwa kulturowego i komunikacji międzykulturowej (K_K01),
- uczestniczy aktywnie w życiu kulturalnym jako jego uczestnik, odbiorca i propagator, wykorzystując także wiedzę dotyczącą literatury powszechnej XIX wieku (K_K01, K_K06).

Kontakt

janusz.mosakowski@ug.edu.pl